

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

HỘI NGHỊ KHOA HỌC

**GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

(DSSD 2024)

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

MỤC LỤC

1. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đám	1
2. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG TÌNH HÌNH MỚI PGS. TS Phan Trọng Hào	5
3. GIÁO DỤC LÒNG YÊU NƯỚC TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đám	14
4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HỌC TẬP CÁC MÔN QUÂN SỰ CHUNG TRONG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Đại tá. PGS.TS Phạm Quang Tạo	22
5. CHIẾN TRANH NHÂN DÂN - NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA VĂN HÓA QUÂN SỰ VIỆT NAM TS. Trần Thị Phúc An	29
6. MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA GIẢNG VIÊN Ở CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN HIỆN NAY Thượng tá. ThS Nguyễn Tăng Liêm	38
7. DẤU HIỆU NHẬN BIẾT VÀ CÁCH XỬ LÝ MỘT SỐ HÀNH VI VI PHẠM KỶ LUẬT, TÂM LÝ BẤT THƯỜNG CỦA SINH VIÊN TRONG THỜI GIAN HỌC TẬP MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trung tá. ThS Ngô Văn Dương	45
8. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ SINH VIÊN TRONG NGÀY NGHỈ, GIỜ NGHỈ TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá. ThS Vũ Quang Hay	53
9. VẬN DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG GIẢNG DẠY, GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO Ở CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Thượng tá. ThS Trần Thanh Hanh	60
10. NÂNG CAO Ý THỨC QUỐC PHÒNG, AN NINH CỦA SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU BẢO VỆ TỔ QUỐC TRONG TÌNH HÌNH MỚI Trung tá. ThS Kiều Văn Hạnh, Thiếu tá Lê Khắc Thủy	69
11. ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CHO ĐỐI TƯỢNG BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở NHÀ TRƯỞNG QUÂN ĐỘI THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Thượng úy Ngô Nguyên Khánh	78

<p>12. NÂNG CAO VĂN HÓA ỨNG XỬ TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đảm</p>	87
<p>13. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trần Bắc Bộ</p>	96
<p>14. CHUẨN BỊ TÂM LÝ CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC THÔNG QUA MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Đại úy Nghiêm Công Đĩnh</p>	104
<p>15. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Trần Bắc Bộ</p>	111
<p>16. XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ KIỂM CHỨC TRONG QUẢN LÝ, GIẢNG DẠY TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá Nguyễn Văn Phong</p>	120
<p>17. VAI TRÒ CỦA SINH VIÊN TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG ThS Nguyễn Hồng Trường</p>	125
<p>18. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA GIẢNG VIÊN TRONG HOẠT ĐỘNG TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Lê Thị Định</p>	131
<p>19. NÂNG CAO NHẬN THỨC, TRÁCH NHIỆM CHO LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG QUẦN CHÚNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Phạm Công Tú</p>	140
<p>20. PHÒNG, CHỐNG "TỰ DIỄN BIẾN", "TỰ CHUYỂN HOÁ" CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Thượng tá. ThS Hoàng Xuân Trường</p>	147
<p>21. MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CHÍNH TRỊ VIÊN ĐỐI VỚI CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG TRONG LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN BẮC TỪ LIÊM HIỆN NAY Phạm Công Tú</p>	154
<p>22. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY ThS.NCS Trần Văn Tùng</p>	162

23. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ SINH VIÊN TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trung tá. ThS Ngô Văn Dương	170
24. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG TÍNH DÂN TỘC TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM Thượng tá. ThS Trần Thanh Hanh	179
25. MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI NGHIÊN CỨU, GIẢNG DẠY TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH Ở TRƯỜNG SĨ QUAN PHÁO BINH HIỆN NAY Vũ Mạnh Đồng	184
26. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC ĐẠI HỌC HIỆN NAY Nguyễn Việt Khoa	190
27. NHỮNG ĐỔI MỚI NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ HÀ NỘI HIỆN NAY Nguyễn Anh Tuấn, Nguyễn Văn Hiệp	197
28. MỘT SỐ BIỆN PHÁP XÂY DỰNG CẢNH QUAN MÔI TRƯỜNG XANH, SẠCH, ĐẸP TRONG CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Nguyễn Văn Phong	205
29. GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Lương Anh Hùng	210

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ SINH VIÊN TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

*Trung tá. ThS Ngô Văn Dương**

Tóm tắt: *Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên có vai trò đặc biệt quan trọng trong sự nghiệp xây dựng nền quốc phòng toàn dân, gắn với thế trận an ninh nhân dân và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Tuy nhiên, thực tế quản lý nhiệm vụ này ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất còn một số hạn chế, chất lượng và hiệu quả chưa đáp ứng được kỳ vọng của các cấp quản lý. Một trong những nguyên nhân dẫn đến chất lượng đó là do hiệu quả thực hiện nhiệm vụ của cán bộ quản lý các cấp còn thấp, thiếu các giải pháp phù hợp, khoa học. Do đó, bài viết tập trung làm rõ khái niệm, đặc điểm, thực trạng, tồn tại, hạn chế trong quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh sinh viên, từ đó đưa ra các giải pháp phù hợp, góp phần khắc phục những bất cập, nâng cao hiệu quả quản lý trong thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất hiện nay.*

Từ khóa: an ninh, quốc phòng, quản lý, sinh viên.

1. MỞ ĐẦU

Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên là một trong những nội dung quan trọng để thực hiện chủ trương xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân vững chắc. Nghiên cứu các báo cáo cho thấy, kết quả học tập môn Giáo dục quốc phòng và an ninh của sinh viên Trường Đại học Mỏ - Địa chất những năm gần đây được nâng lên rõ rệt; công tác quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên từng bước đi vào nền nếp và thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ quản lý đề ra. Song, thực tế vẫn còn tồn tại một số hạn chế như: kỹ năng thực hành quân sự, phương pháp học tập của một số sinh viên còn yếu; nguyên nhân của các hạn chế trên chủ yếu từ khâu quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên chưa đạt đến hiệu quả mong muốn. Cụ thể như: công tác quản lý còn theo kinh nghiệm; đội ngũ giảng viên vừa thiếu về số lượng, chất lượng có mặt hạn chế; điều kiện đảm bảo dạy và học chưa đáp ứng yêu cầu; tính tự giác, tích cực học tập của sinh viên chưa được phát huy; công tác quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên vốn rất phức tạp, song việc phân cấp quản lý chưa thực sự rõ ràng, cụ thể và đủ các công cụ để kiểm soát chặt chẽ... Từ thực tế đó, rất cần làm rõ bản chất, đặc điểm của công tác quản lý, từ đó đề xuất các giải pháp phù hợp, khả thi, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất hiện nay.

* Khoa Giáo dục quốc phòng - Trường Đại học Mỏ-Địa chất.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Đặc điểm quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất

Quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên của chủ thể ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất có vai trò đặc biệt quan trọng đối với chất lượng thực hiện nhiệm vụ này diễn ra và thực thi có hiệu quả, góp phần trực tiếp giúp mục tiêu Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trở thành hiện thực. Mục tiêu quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên là phát huy tối đa tiềm năng, trí tuệ, sự năng động, sáng tạo, tính “tích cực hoá” của chủ thể, nhằm nâng cao hiệu quả quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Chủ thể quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất là Ban Giám hiệu và Hội đồng trường, lãnh đạo, chỉ huy Khoa Giáo dục quốc phòng, trưởng bộ môn, các giảng viên trực tiếp thực hiện chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên; các tập thể và cá nhân sinh viên... Đối tượng quản lý bao gồm: các nguồn lực (nhân lực, vật lực, tài lực, tin lực, thời lực, chế lực...) đảm bảo cho sự vận hành thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Phương thức quản lý gồm các cách thức, biện pháp tác động, điều khiển của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý bằng hệ thống công cụ, phương tiện nhằm đạt mục tiêu quản lý. Hệ thống công cụ quản lý gồm: pháp luật của Nhà nước, thông tư, chỉ thị, hướng dẫn của cơ quan chức năng, quy chế giáo dục đào tạo của Nhà trường và chương trình, kế hoạch dạy học; tuy nhiên để đạt hiệu quả mong muốn, đòi hỏi chủ thể cần hiểu đặc điểm của quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, theo đó:

Một là, về cơ chế quản lý chung. Đặc điểm này thể hiện ở Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên có sự chỉ đạo của các bộ, ngành của Chính phủ mà trực tiếp là Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội; theo đó cơ chế lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý cũng có những nét đặc thù. Trong đó, Chính phủ thống nhất quản lý về Giáo dục quốc phòng và an ninh ở phạm vi toàn quốc. Bộ Quốc phòng chủ trì và phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Công an, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội giúp Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước về Giáo dục quốc phòng và an ninh theo thẩm quyền; Ủy ban nhân dân các cấp thực hiện quản lý nhà nước về Giáo dục quốc phòng và an ninh tại địa phương (Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh, Điều 13). Như vậy, để nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất hiện nay, đòi hỏi chủ thể quản lý các cấp cần nắm vững đặc điểm này, hiểu rõ cơ chế quản lý chung; và nhất là thực hiện nhiệm vụ, chức năng quản lý phải dựa trên các điều luật, các văn bản dưới luật và cần có giải pháp về công cụ quản lý này ngày càng hoàn thiện, chặt chẽ hơn.

Hai là, đặc điểm về cơ chế phân cấp quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên thể hiện cụ thể ở nhiệm vụ, quyền hạn của mỗi cơ quan, đơn vị theo Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh quy định (từ Điều 34 đến Điều 45). Đối với Trường Đại học Mở - Địa chất, Hiệu trưởng và Hội đồng trường chịu trách nhiệm toàn diện về quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên; Phó Hiệu trưởng và người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, Khoa Giáo dục quốc phòng, bộ môn,... chịu trách nhiệm trước Hiệu trưởng và Hội đồng trường về quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên được giao. Để nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, đòi hỏi chủ thể quản lý các cấp cần nắm vững đặc điểm này, hiểu rõ phân cấp quản lý được quy định trong các điều của Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh, thực hiện chức năng quản lý cần dựa trên các quy định đó và cần nghiên cứu giải pháp về phân cấp quản lý để ngày càng rõ ràng, cụ thể hơn, tránh chồng chéo.

Ba là, đặc điểm về cơ chế phối hợp lực lượng trong quản lý thực hiện Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Đặc điểm này là hệ quả của các đặc điểm trên, thể hiện việc quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên có cơ chế quản lý chung, được phân cấp cụ thể cho nhiều lực lượng tham gia, đa chủ thể. Điều đó đòi hỏi tùy chức năng, nhiệm vụ của mỗi cơ quan, tổ chức, cá nhân mà được cấp có thẩm quyền giao nhiệm vụ chủ trì hay phối hợp, giám sát, ban hành văn bản, chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức thực hiện hoặc thanh tra, kiểm tra thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên theo quy định của Luật. Nắm vững đặc điểm này giúp Trường Đại học Mở - Địa chất tổ chức phối hợp lực lượng theo phân cấp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý, tạo sức mạnh tổng hợp trong tổ chức thực hiện và đòi hỏi cần có giải pháp về phân cấp quản lý, tạo điều kiện giúp Nhà trường thực hiện hiệu quả hơn nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên.

2.2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng quản lý sinh viên tại Cơ sở Giáo dục quốc phòng và an ninh Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay

Thực tế cho thấy, công tác quản lý sinh viên tại Cơ sở Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất những năm qua, bên cạnh ưu điểm đạt được là cơ bản thì khâu quản lý thực hiện nhiệm vụ này đã và đang bộc lộ một số bất cập, hạn chế. Để khắc phục hạn chế trên, đòi hỏi Nhà trường cần nghiên cứu, vận dụng một số giải pháp chủ yếu sau:

2.2.1. Tập trung hoàn thiện các công cụ quản lý (thiết chế, quy định...) đủ mạnh, phù hợp với từng cấp quản lý và thực tiễn phát triển khoa học, công nghệ và chuyển đổi số

Đây là giải pháp có ý nghĩa quan trọng hàng đầu vì để kiểm soát được hành vi của con người phải có đủ luật và luật đó phải phù hợp với từng đối tượng quản lý; nó là yếu tố ban đầu ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý. Để chỉ đạo, thực hiện nhiệm vụ quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên và dạy học môn học, nâng cao hiệu quả quản lý và chất lượng dạy học môn học cho sinh viên thì giải pháp này có vai trò trọng yếu, cần được các cấp quản lý từ Bộ, Vụ và Trường Đại học Mở - Địa chất cùng quan tâm phối hợp thực hiện hoàn thiện cho phù hợp với thực tiễn phát triển khoa học, công nghệ và chuyển đổi số. Nội dung và yêu cầu của giải pháp đòi hỏi chủ thể quản lý các cấp cần nhận thức đúng đắn vai trò, tầm quan trọng của các công cụ quản lý (thiết chế, quy định...) ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay; từ đó, gắn với trách nhiệm chính trị trong thực thi công tác nghiên cứu, bổ sung, sửa đổi để ngày càng hoàn thiện cho phù hợp với sự phát triển khoa học, công nghệ và chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên mọi lĩnh vực ở nước ta hiện nay và những năm tới. Cụ thể như: các cấp quản lý từ Bộ Quốc phòng, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh và Nhà trường cần phối hợp tổ chức lực lượng chuyên trách có khả năng rà soát, thiết kế, xây dựng và hoàn thiện công cụ quản lý trên cơ sở các văn bản, chỉ thị, nghị quyết, hướng dẫn của Bộ Chính trị, Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Quốc phòng và Trường Đại học Mở - Địa chất liên quan đến Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Từ thực hiện mục tiêu, yêu cầu và tính chất môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên Nhà trường mà chủ động tìm tòi, xây dựng và đề xuất bổ sung các thiết chế, quy định mới về Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, góp phần hoàn thiện công cụ quản lý đủ sức kiểm soát mọi hành vi của con người được giao nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, dạy và học môn học phù hợp với từng cấp quản lý và thực tiễn phát triển khoa học, công nghệ và chuyển đổi số... Sau khi được cấp có thẩm quyền phê duyệt, nó trở thành căn cứ pháp lý để các nhà quản lý thực thi nhiệm vụ. Tuy nhiên, để có hiệu lực trên thực tế, Ban Giám hiệu và Hội đồng trường cần tổ chức tập huấn cho những người có trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh và dạy học môn học này cho sinh viên, giúp sinh viên nắm vững các nội dung Giáo dục quốc phòng và an ninh, hiểu rõ truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc ta, trách nhiệm và nghĩa vụ công dân bảo vệ Tổ quốc, nâng cao lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội; có ý thức cảnh giác trước mọi âm mưu, thủ đoạn của thế lực thù địch; có kiến thức cơ bản về đường lối quốc phòng, an ninh và công tác quản lý nhà nước về quốc phòng và an ninh; có kỹ năng quân sự, an ninh cần

thiết để tham gia vào sự nghiệp xây dựng, củng cố nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Ban Giám hiệu và Hội đồng trường cần chỉ đạo tổ chức, đoàn thể thông qua các hội nghị, học tập, sinh hoạt chuyên môn, diễn đàn,... để phổ biến cho mọi cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên học tập nắm vững các thiết chế, quy định về quản lý dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên đã ban hành, góp phần nâng cao trách nhiệm của họ trong thực hiện chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh của Nhà trường và hiệu quả quản lý dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên hàng năm.

2.2.2. Phân cấp và quản lý tốt trong thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh phù hợp với thực tế của Nhà trường

Mục đích của phân cấp quản lý nhằm giúp hoạt động của các chủ thể quản lý diễn ra một cách chủ động, thường xuyên, chặt chẽ, khoa học và đảm bảo hiệu quả cao trong quản lý bởi nó là văn bản pháp lý trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện nội dung, chương trình môn học theo quy định. Mặt khác, sự phân cấp quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh và dạy học môn học cho sinh viên là trách nhiệm và nhiệm vụ cần thiết, quan trọng của cấp quản lý cao nhất đó là Ban Giám hiệu và Hội đồng trường, nhằm quản lý tập trung, thống nhất toàn bộ hoạt động này. Nếu sự phân cấp càng cụ thể, rõ ràng sẽ tránh được tình trạng thành tích thì ai cũng nhận có góp công sức, còn khuyết điểm thì lảng tránh trách nhiệm; nhất là nhiệm vụ thực hiện chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên và quản lý nó có nhiều lực lượng tham gia (đa chủ thể). Đồng thời, hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh và dạy học môn học cho sinh viên đạt đến mức độ nào phụ thuộc vào sự phân cấp quản lý cụ thể, rõ ràng cho từng tổ chức, cá nhân phù hợp với từng cấp và thực tế Nhà trường. Điều đó quyết định đến mức độ đạt được mục tiêu dạy học cũng như chất lượng triển khai thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất. Để thực hiện giải pháp này, trong triển khai phân cấp quản lý, Ban Giám hiệu và Hội đồng trường cần phân cấp phù hợp với nhiệm vụ của các cơ quan, đơn vị, tổ chức,... tạo thuận lợi cho họ thực hiện chức năng quản lý. Nhờ phân cấp rõ ràng, cụ thể và hợp lý giữa cơ quan quản lý cấp trên và trong Nhà trường sẽ tạo khả năng huy động và sử dụng các nguồn lực phù hợp với từng cấp quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên; tạo điều kiện cho kiểm soát và giám sát hoạt động này. Đồng thời, trong thực hiện phân cấp quản lý, cần phân rõ trách nhiệm, quyền hạn, nội dung công việc cụ thể của từng lực lượng tham gia (cơ quan, đơn vị, tổ chức, đoàn thể, cá nhân...) và đảm bảo các nguồn lực cơ sở vật chất, kỹ thuật, tài liệu, tài chính,... cũng như xác định cụ thể, rõ ràng thời gian bắt đầu triển khai và kết quả thực hiện. Chủ thể các cấp trong Nhà trường cần quản lý và chỉ đạo theo hướng chất lượng, hiệu quả, thực hiện

tốt chức năng kiểm tra, đánh giá kết quả và rút kinh nghiệm quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong từng khóa học. Phân cấp rõ ràng, cụ thể và chi tiết cho chủ thể các cấp trong Nhà trường thực hiện công tác quản lý thuộc về trách nhiệm, phạm vi, quyền hạn và nhiệm vụ của Ban Giám hiệu và Hội đồng trường. Đồng thời, căn cứ vào quyền hạn được giao, Nhà trường trực tiếp soạn văn bản quy định, phân cấp rõ ràng, cụ thể và chi tiết của từng chủ thể trong quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trường mình. Tuy nhiên, Nhà trường cần căn cứ vào quy mô, chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, đơn vị, đoàn thể của Nhà trường để phân cấp quản lý phù hợp. Đồng thời, cần căn cứ vào tính chất, đặc điểm các nguồn lực để phân cấp quản lý phù hợp với nhiệm vụ của các cơ quan, đơn vị, cá nhân, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong giai đoạn mới.

2.2.3. Nâng cao hiệu quả phối hợp lực lượng quản lý, tạo sức mạnh tổng hợp trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên

Đặc điểm nổi bật của quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất là cơ chế quản lý chung, nhiều lực lượng tham gia, được phân cấp cụ thể cho từng tổ chức, cơ quan, đơn vị, cá nhân; điều đó đòi hỏi cần có sự phối hợp lực lượng nhằm nâng cao hiệu quả quản lý, tạo sức mạnh tổng hợp trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên; do vậy, đây là giải pháp có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay. Để thực hiện giải pháp này, Nhà trường cần nắm vững thực trạng phối hợp lực lượng trong quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên của Nhà trường; nhất là hiệu quả phối hợp giữa lực lượng quản lý cấp trên với Nhà trường, giữa các cán bộ quản lý, những người thực thi nhiệm vụ với các tổ chức, đoàn thể của Trường. Đây là nguyên nhân hàng đầu dẫn đến hiệu quả thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên chưa đạt được kết quả như mục tiêu đề ra. Vì vậy, tăng cường sự phối hợp lực lượng chủ chốt trong quản lý là nội dung quan trọng hàng đầu, tạo tiền đề nâng cao hiệu quả quản lý và chất lượng Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay. Nhà trường cần căn cứ vào nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên để tổ chức phối hợp lực lượng trong quản lý, tạo sức mạnh tổng hợp trong tổ chức thực hiện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Xây dựng tiêu chí phối hợp lực lượng trong quản lý phù hợp với quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng như thực trạng và xu hướng phát triển Nhà trường; nắm bắt và thực hiện rà soát chặt chẽ về chất lượng các hoạt động phối hợp giữa các lực lượng trong công tác quản lý.

Để thực hiện giải pháp trên có hiệu quả, Nhà trường cần tập trung xây dựng và thực hiện tốt quy chế phối hợp lực lượng trong quản lý, nhất là trách nhiệm mỗi bên tham gia quản lý hoạt động dạy và học của giảng viên, sinh viên; hoạt động đổi mới phương pháp dạy và học môn học; đặc biệt là khâu kiểm tra, thi, đánh giá kết quả và cấp chứng chỉ học phần Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Kiên quyết chống bệnh thành tích, chống tiêu cực khi thực hiện nhiệm vụ của lực lượng tham gia; xử lý nghiêm các hành vi vi phạm quy chế khi thực thi nhiệm vụ quản lý. Phát huy dân chủ, đề cao phê bình và tự phê bình công tác phối hợp lực lượng trong quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên của nhà trường. Động viên, khen thưởng cán bộ, giảng viên có thành tích trong thực hiện phối hợp quản lý hoạt động giảng dạy và học tập của giảng viên, sinh viên. Báo cáo, đề xuất và kiến nghị cấp trên sửa đổi các quy định, quy chế phối hợp lực lượng trong quản lý, tạo điều kiện để thực thi hiệu quả nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên.

2.2.4. Quản lý tốt cơ sở vật chất, vũ khí trang bị và các nguồn lực nhằm bảo đảm tốt cho nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên Nhà trường

Đây là giải pháp quản lý quan trọng, thiết yếu, nhằm hỗ trợ đảm bảo việc thực thi hiệu quả nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên đạt chất lượng mong muốn, bởi đây là công cụ giảng dạy của giảng viên và phương tiện học tập của sinh viên cũng như các điều kiện bảo đảm khác như: cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phòng học, nơi ăn ở sinh hoạt và học tập của sinh viên. Do đó, cần tăng cường quản lý đảm bảo số lượng, chất lượng các loại vũ khí trang bị, phương tiện dạy học, cơ sở vật chất và tài chính phục vụ dạy học tập trung như Nhà trường quân đội; nó đảm bảo chất lượng thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Thực hiện giải pháp này không chỉ khắc phục được tình trạng thiếu về số lượng chủng loại, yếu về chất lượng, sự đồng bộ của các loại cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phương tiện dạy học mà còn đảm bảo cho việc quản lý giữ gìn, bảo quản và sử dụng tốt, bền, an toàn, tiết kiệm, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý các nguồn lực đó ở Nhà trường hiện nay. Để thực hiện giải pháp này, Nhà trường cần tập trung nắm vững thực trạng số lượng, chất lượng các loại vũ khí trang bị, phương tiện dạy học, cơ sở vật chất và tài chính phục vụ nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Trên cơ sở đó, lập dự trù danh mục cần thiết cho các đối tượng còn thiếu để xây dựng kế hoạch bổ sung đảm bảo theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Chỉ đạo xây dựng kế hoạch đảm bảo cơ sở vật chất, vũ khí trang bị và phương tiện dạy học nhằm bổ sung đầy đủ số lượng, đảm bảo chất lượng và mang tính đồng bộ cao; hiệp đồng chặt chẽ với cơ quan quân sự địa phương để mượn sử dụng các loại vũ khí trang bị và phương tiện dạy học cần thiết phục vụ dạy học và thực hành kiểm tra bắn đạn thật khi cần thiết. Thực tế đang đòi hỏi phải không ngừng tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông hiện đại, các phương tiện kỹ thuật tiên tiến để đạt chất lượng cao trong dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh; đó là yêu cầu khách quan và cấp thiết trong bối

cảnh mới. Đồng thời, chỉ đạo cơ quan chức năng phối hợp với Khoa Giáo dục quốc phòng xây dựng quy định và phổ biến sâu rộng cho cán bộ, giảng viên và sinh viên bảo quản, giữ gìn, sử dụng các loại vũ khí trang bị và phương tiện dạy học của Nhà trường khi sinh viên đến học tập.

Để khắc phục những tồn tại trên, Nhà trường cần quan tâm bồi dưỡng kỹ năng bảo quản, sử dụng các loại cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phương tiện dạy học và tài chính cho cán bộ, giảng viên và sinh viên, nhất là các phương tiện trang thiết bị mới, hiện đại; chỉ đạo cơ quan chức năng phối hợp lực lượng trong quản lý, kịp thời nhắc nhở, rút kinh nghiệm đối với những tập thể và cá nhân chưa thực hiện tốt; tổ chức giáo dục quán triệt cán bộ, giảng viên và sinh viên thực hiện nghiêm việc bảo quản, sử dụng giữ gìn cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phương tiện dạy học tốt, bền, an toàn và tiết kiệm. Thường xuyên động viên, khen thưởng và xử phạt về công tác bảo quản, sử dụng, giữ gìn cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phương tiện dạy học đối với mọi đối tượng; cố gắng đến mức cao nhất trong đảm bảo các nguồn lực đó phục vụ cho dạy và học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, đáp ứng yêu cầu và cập nhật những thành tựu mới của khoa học, công nghệ quốc phòng, quân sự, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay.

2.2.5. Đổi mới phương pháp đánh giá kết quả Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên theo chuẩn đầu ra phù hợp với giáo dục đại học hiện nay

Tuy là khâu cuối của chu trình quản lý, song giải pháp này có thể tạo chuyển biến mạnh các khâu khác của chu trình này, bởi kết quả Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên theo chuẩn đầu ra của Nhà trường đạt đến mức độ nào (tỉ lệ %), sẽ giúp chủ thể quản lý các cấp của Nhà trường xem xét, nhìn lại toàn bộ hoạt động quản lý của mình, nhất là quản lý hoạt động dạy và học môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh của giảng viên, sinh viên. Để thực hiện giải pháp này, cần nâng cao trách nhiệm của cấp ủy các cấp trong lãnh đạo, tổ chức quản lý, điều hành thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên theo chuẩn đầu ra của Trường. Đồng thời, tăng cường chỉ đạo đổi mới hình thức, phương pháp và ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn học. Bên cạnh đó, Khoa Giáo dục quốc phòng cần chủ động tham mưu, đề xuất với Nhà trường về chỉ đạo, quản lý hoạt động dạy và học môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh của giảng viên, sinh viên; nhất là khâu kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện các kỹ năng quân sự cần thiết của sinh viên. Trên cơ sở theo dõi, quản lý chặt chẽ kết quả học tập, tu dưỡng rèn luyện của sinh viên gắn với chuẩn đầu ra trong suốt khóa học, chủ thể quản lý các cấp cần thực hiện có hiệu quả việc phân loại kết quả thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên theo chuẩn đầu ra của Trường phù hợp với giáo dục đại học, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay.

3. KẾT LUẬN

Các giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay có mối quan hệ biện chứng chặt chẽ với nhau trong một chỉnh thể mang tính hệ thống. Mỗi giải pháp có vai trò khác nhau trong quản lý, có tính cấp thiết và hiệu quả đối với quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên là khác nhau. Chính vì vậy, trong quá trình tổ chức chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ này, cần vận dụng đồng bộ các giải pháp, không được tách rời và thực hiện một cách độc lập, riêng lẻ. Tuy nhiên, tùy thuộc vào thực tiễn của Nhà trường, các chủ thể vận dụng giải pháp quản lý nào cho phù hợp nhất, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Quyết định số 57/2008/QĐ-BGDĐT ngày 14/10/2008 ban hành quy định về liên kết Giáo dục quốc phòng - an ninh của các cơ sở giáo dục đại học.*
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2009), *Quyết định số 8412/QĐ-BGDĐT ngày 25/11/2009 về việc ban hành tiêu chuẩn bộ mẫu thiết bị dạy học môn Giáo dục quốc phòng và an ninh trong Trường Đại học Mở - Địa chất, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp, trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều bậc học (có cấp trung học phổ thông).*
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư liên tịch số 18/2015/TTLT-BGDĐT-BLDTBXH ngày 08/9/2015 quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học.*
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT ngày 18/3/2020 ban hành Chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và các cơ sở giáo dục đại học.*
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập I, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật.*
6. Quốc hội (2013), *Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh, Luật số: 30/2013/QH13.*

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

Địa chỉ: Số 8 phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hổ, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội

ĐT: 024.39423346 - 024.39424620 * Fax: 024.38224784

Website: www.nxbgtvt.vn * Email: nxbgtvt@fpt.vn

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN, NỘI DUNG:

GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP:

Nguyễn Minh Nhật

BIÊN TẬP:

Dương Hồng Hạnh

THIẾT KẾ:

Phương Linh

ĐỐI TÁC LIÊN KẾT XUẤT BẢN:

Trường Đại học Mở - Địa chất

In 100 cuốn khổ 19 x 27cm tại Công ty TNHH Art decor Việt Nam.

Địa chỉ: số nhà 5A, ngách 158/168 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 1944-2024/CXBIPH/1-51/GTVT.

Mã số sách tiêu chuẩn quốc tế - ISBN: 978-604-76-2954-1

Quyết định xuất bản số: LK/QĐ-XBGT ngày 18 tháng 12 năm 2024.

In xong và nộp lưu chiểu năm 2024.

